

Asia: VN/4165/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomionne rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettavasta laista.

-

Yleiset huomionne maankäyttö- ja rakennuslakiin esitetyistä muutoksista.

-

Yleiset huomionne koko esitysluonnoksesta.

Väylävirasto pitää esitettyä rakennetun ympäristön tietojärjestelmää (RYTJ) ja kaavoituksen digitalisaation edistämistä kannatettavana hankkeena. Väylävirasto toimii valtion ylläpitämien maanteiden tienpitäjänä ja valtion rataverkon haltijana ja on valtion väyläomaisuuden (maantie, radat, vesiväylät) haltijavirasto. Alueellisesta tienpidosta, ml. maanteitä koskevien hankesuunnitelmien laatiminen, vastaavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten liikenne- ja infrastruktuurivastuualueet. RYTJ:n kaltainen ajantasainen ja kattava tietolähde erityisesti kuntien ja maakunnan liittojen kaavatiedoista, mutta myös rakennuksia koskevasta tiedosta, hyödyttäisi kaikkia väylänpidon eri osa-alueita (suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito).

Erityinen merkitys ajantasaisen kaavatiedon helpolla ja keskitetyllä saatavuudella olisi maanteiden ja ratojen hankesuunnittelulle, jossa kaavoitus on ohjaavassa roolissa väylälainsäädännön mukaisesti (laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 17 §, ratalaki 10 §). Varsinkin mittavammat väylähankkeet ulottuvat useiden kuntien ja joissakin tilanteissa myös useiden maakuntien alueelle. Nykyisellä kaavatietojen kerääminen ja ajantasaisuuden varmistaminen hankesuunnittelun eri vaiheissa on usein varsin työlästä ja RYTJ:n kaltainen keskitetty tietolähde tehostaisi suunnittelua. Ajantasaisen kaava- ja rakennustiedon helppo saatavuus olisi myös väylien kunnossapidon ja väyläomaisuuden hallinnan kannalta parannus.

Lukuisissa Euroopan maissa hallitukset ovat laatineet kansallisen digitalisaatiostrategian, jonka ytimessä on tukeutuminen kansainvälisiin avoimiin standardeihin pitkällä aikajänteellä. Väylävirasto edistää omalta osaltaan tietomallipohjaista suunnittelua, rakentamista ja kunnossapitoa ja osallistuu samalla kansainväliseen alan standardoinnin kehittämiseen. Keskeinen tekijä yhteentoimivuuden edistämiseksi, erillisratkaisujen välttämiseksi ja laajan käytettävissä olevan ohjelmistopohjan varmistamisessa on nähdäksemme huomion kiinnittäminen siihen, että tietomallit ja rajapintapalvelut pohjautuvat kansainvälisiin standardeihin. Jotta kansalliset erityspiirteet tulevat huomioituksi tulisi myös varmistua siitä, että Suomi on mukana kansainvälisessä tietomallipohjaisten maankäytön tietojärjestelmien ja standardien kehityksessä.

Luonnokseen sisältyvillä maankäyttö- ja rakennuslain muutoksilla muutettaisiin kaavoitus tietomallipohjaiseksi. Väyläviraston käsityksen mukaan tämä edistäisi näiden tietojen käytettävyyttä hankesuunnittelun ja muiden väylänpidon toimien lähtöaineistona.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettava laki

Ovatko ehdotetun lain 5 §:ssä mainitut alueidenkäytöstä tallennettavat tiedot mielestänne kattavat?

-

Huomionne ehdotetun lain 13 §:ssä mainituista julkisessa tietopalvelussa jaettavista tiedoista.

-

Huomionne ehdotetun lain 14 §:n perusteella muulle kuin viranomaiselle teknisen rajapinnan avulla luovutettavista tiedoista (luonnos valtioneuvoston asetuksesta).

-

Muut huomiot

Huomionne koko esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista.

-

Muut mahdolliset huomionne esitysluonnoksesta?

-

Kuistio Laura

Nuuja Katri
Väylävirasto